

Til: Sundheds- og forebyggelsesudvalget
Skole- og Uddannelsesudvalget

JOB & FAMILIE
Social Vejledning & Ydelser

Dato: 26. januar 2011

Tlf. dir.: 4477 2959
Fax. dir.: 4477 2745
E-mail: jobfamborger@balk.dk
Kontakt: Mie Andresen
Sagsnr: 2011-3036
Dok.nr: 2011-18217

Notat

Serviceniveau for USB uddannelse i Ballerup Kommune

Baggrund og lovgrundlag

Formål og målgruppe

Lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov (USB) trådte i kraft 1. August 2007. Formålet med loven er (§1), at unge udviklingshæmmede og andre unge med særlige behov opnår personlige, sociale og faglige kompetencer til en så selvstændig og aktiv deltagelse i voksenlivet som muligt og eventuelt til videre uddannelse og beskæftigelse.

Målgruppen er således unge, der ikke har mulighed for at gennemføre en anden ungdomsuddannelse. Unge udviklingshæmmede og andre unge med særlige behov har et retskrav på en ungdomsuddannelse (§ 2), og tilbuddet gives i forbindelse med undervisningspligtens ophør. Den unge kan modtage USB-tilbud indtil det fyldte 25. år, og skal færdiggøre ungdomsuddannelsen senest 5 år efter, at den er påbegyndt.

Et USB-tilbud varer 3 år.

Kommunen afgør hvem der er i målgruppen

Det er kommunen, der træffer afgørelse om, hvorvidt en ung er omfattet af målgruppen. Kommunen træffer afgørelse på baggrund af en indstilling fra UU (§3)

Indstilling fra UU

Ungdommens Uddannelsesvejledning indstiller efter samråd med den unge og forældrene til kommunen, om den unge kan optages på ungdomsuddannelsen. Indstillingen skal indeholde et udkast til en individuel uddannelsesplan. Ungdomsuddannelsen skal i videst muligt omfang tilrettelægges under hensyntagen til den enkelte unges kvalifikationer, modenhed og interesser (§4).

Udgifter ifb. uddannelsen

Ifb. med uddannelsen skal kommunen sørge for eller afholde udgifterne til fornøden befordring mellem hjem eller fast aflastningshjem og uddannelsesinstitution eller praktiksted for unge, der deltager i ungdomsuddannelsen. Endvidere skal kommunen sørge for, at de nødvendige undervisningsmidler stilles vederlagsfrit til rådighed for deltagerne.

Klagemuligheder

Kommunens afgørelser om tilbud eller afslag på tilbud om en ungdomsuddannelse kan af den unge indbringes for Klagenævnet for vidtgående specialundervisning, jf. § 51 a i lov om folkeskolen. Det samme gælder kommunalbestyrelsens afgørelser om indholdet af ungdomsuddannelsen.

USB i Ballerup Kommune

Visitationsudvalg

I Ballerup Kommune afgøres indstillinger fra UU om USB forløb af et visitationsudvalg. Visitationsudvalget er sammensat på tværs af forvaltningen med repræsentanter fra PPR, Jobcenter, Handicap-børn, Voksenområdet og egen leverandør af USB-tilbud. Formand for udvalget er sektionsleder på voksenområdet. Udvalget har desuden en sekretær tilknyttet. Der afholdes møde en gang månedligt i visitationsudvalget.

Målgruppedefinition til USB i Ballerup Kommune

Et USB-tilbud skal betragtes som sidste mulighed når alle andre muligheder for at opnå ungdomsuddannelse er udelukket. Det betyder, at hvis den unge kan gennemføre et andet ungdomsuddannelses tilbud, f.eks. med faglig og personlig støtte, så er den unge IKKE omfattet af målgruppen for USB. Derfor afhænger målgruppeafklaringen også af om der findes andre uddannelses tilbud lokalt, som den unge kan gennemføre. Kommunen kan i samarbejde med den unge f.eks. iværksætte forskellige tiltag, som kvalificerer den unge til senere at være i stand til at gennemføre en egentlig ungdomsuddannelse. *Da USB-uddannelse ikke direkte kvalificere til yderligere uddannelse er der god grund til at forsøge at få den unge gennem det almindelige uddannelsessystem evt. med støtte. Kan den unge ikke det er den unge omfattet af målgruppen for USB-uddannelse.*

Loven om ungdomsuddannelse til unge med særlige behov definerer kun målgruppen for USB-uddannelse som "unge udviklingshæmmede og andre unge med særlige behov" Der er derfor behov for at vi i Ballerup Kommune tager stilling til hvordan vi mener unge udviklingshæmmede og andre unge med særlige behov skal forstås. Det mest nærliggende er at se på hvordan funktionsniveauet hos den unge er, idet det er funktionsniveauet der afgør om den unge er i stand til at tage en almindelig ungdomsuddannelse som f.eks. EGU, produktionsskole el. lign. På den baggrund forslås at unge med varige funktionsniveauer indenfor nedenstående tre områder betragtes som omfattet af målgruppen for USB.

Unge udviklingshæmmede, hvis funktionsniveau varigt kan kategoriseres indenfor følgende tre områder er omfattet af målgruppen for USB i Ballerup Kommune:

Det højeste funktionsniveau er unge, der har en vis selvstændighed og f.eks. med den rette støtte kan få berøring med det ordinære arbejdsmarked på sigt f.eks. i form af et job med løntilskud (skånejob). Unge indenfor dette område kan klare sig i egen lejlighed med støtte i form af hjemmevejleder el. lign.

Det mellemste funktionsniveau er unge, der har en vis selvstændighed, men som trods støtte kun vil få berøring med det ordinære arbejdsmarked via beskyttet beskæftigelse. Disse unge kan typisk klare sig i bofællesskaber uden døgndækning.

Det laveste funktionsniveau er unge, der ingen sprog har eller kun meget lidt sprog og evt. heller ikke er fysisk mobile. Typisk vil disse unge efter endt USB-uddannelse overgå til et aktivitets- og samværstilbud med eller uden ekstra støtte. Disse unge er ikke i stand til, heller ikke på sigt, at bo i egen lejlighed. De har behov for daglig støtte f.eks. i form af bofællesskab med døgndækning eller decideret døgnophold på døgninstitution.

Vedtagelsen af denne målgruppedefinition er i overensstemmelse med lovens intentioner og vil betyde, at unge der ligger **uden for** disse funktionsniveauer skal have et andet uddannelsesstilbud. De er ikke omfattet af målgruppen for USB. Det gælder også unge under 18 år, f.eks. 16 og 17-årige, der netop har afsluttet folkeskolen.

Det er Visitationsudvalget, der beslutter om en ung er omfattet af målgruppen samt hvilket USB tilbud den unge evt. skal have.

Såfremt den unge vurderes at tilhøre målgruppen for USB, er det visitationsudvalget for USB i Ballerup Kommune, der beslutter hvilket tilbud den unge skal have. Det skal understreges, at trods retskrav på en USB-uddannelse, er der ikke noget retskrav på en hvilken som helst uddannelse, det vil sige der er ikke frit valg på alle hylder. Som regel er der mere end en måde at imødekomme den unges ønske om uddannelse. Når det er besluttet, at den unge skal bevilges en USB, kan vælges en pakkelse – dvs. et uddannelsesforløb på samme institution. Men der kan være tilfælde, hvor den unge har behov for først en afklaring af kompetencer, dernæst et uddannelsesforløb og så et praktikforløb. Dette kan skræddersyes i forhold til individuelle behov, og her vil Jobcenteret være behjælpelig med såvel afklaringsdel som praktikdel.

Vedtages forslaget vil der være tale om en stramning af målgruppedefinitionen. Det betyder dog ikke, at de unge der ikke falder indenfor målgruppen ikke skal have et uddannelsesstilbud. Blot skal de i stedet have et andet tilbud der er særlig tilrettelagt. Tilbuddet tilrettelægges af Jobcenter Ballerup i samarbejde med UU, og PPR hvis den unge er under 18 år. Se særligt afsnit herom.

”Maglemosen” er USB-tilbuddet i Ballerup Kommune

Med baggrund i den foreslåede målgruppedefinition foreslås, at USB i Ballerup Kommune, som udgangspunkt er de tilbud om USB, der findes på Maglemosen. Maglemosen har aktuelt 3 linjer med USB tilbud. Helhedslinjen, Almenlinjen og ”Ung og godt på vej” Se evt. Maglemosens hjemmeside www.maglemosen.dk for yderligere uddybning.

Situationer, hvor det er nødvendigt, at bruge USB tilbud uden for Ballerup Kommune

Kun i særlige tilfælde kan, der gives USB-tilbud, der ligger udenfor Ballerup Kommunes eget regi. De særlige tilfælde kan f.eks. være når Maglemosen ikke kan imødekomme de behov for støtte eller undervisning, som den unge har. Eller den situation, hvor den unges ønske matcher Maglemosens tilbud i indhold OG pris. Forinden skal det dog sikres at uddannelsesstedet ikke efterfølgende f.eks. søger om en tillægsbevilling eller at transportudgiften til og fra uddannelsesstedet gør, at prisen sammenlagt overstiger Maglemosen. Prisen på tilbuddet uden for Ballerup må således være konkurrencedygtigt til Maglemosen gennem alle tre år. Det er visitationsudvalget, der afgør om, der skal og kan visiteres til USB uden for

Ballerup Kommune.

Den økonomiske ramme for USB-forløb

USB-forløb er relativt dyre. I visitationen til USB er det derfor vigtigt, at visitationsudvalget er opmærksom på sammenhæng mellem kvalitet i USB-tilbuddet og prisen, ligesom det er vigtigt, at tilbuddet kun giver netop den støtte, der er nødvendig for, at den unge kan gennemføre forløbet. Gennemsnitsprisen for de USB forløb Ballerup Kommunen frem til 2010 har bevilliget ligger på ca. 227.000 kr. pr. år på voksenområdet. Det tilstræbes løbende, at den fremtidige gennemsnitspris ikke overstiger prisen for 2010 tillagt pl. Dog skal det bemærkes, at såfremt den foreslåede målgruppedefinition vedtages kan det betyde, at prisen for de USB-forløb der bevilliges fremadrettet stiger i og med, at de unge, der får tilbuddet har et lavere funktionsniveau end nogen af dem der tilbydes USB i dag. Derfor kan gennemsnitsprisen stige. Det betyder dog ikke noget, så længe rammen for USB-tilbud holdes. Rammen for 2010 med den nævnte gennemsnitspris var på 3,5 mio. kr. Aktuelt er der 41 personer, hvor af 9 er under 18 år, der modtager et USB-tilbud fra Ballerup Kommune. Formålet med vedtagelsen af et serviceniveau for området er at sikre at budgettet ikke overskrides.

USB og botilbud

Der gives i Ballerup Kommune, som udgangspunkt, ikke USB tilbud sammen med botilbud. I ganske særlige tilfælde kan, der gives et botilbud sammen med et USB-tilbud. Forud for at visitationsudvalget tager stilling til USB med botilbud skal sagsbehandler indenfor det respektive område, det vil sige Social Vejledning, Handicapteam eller Familieteam, have taget stilling til, hvorvidt den unge er omfattet af målgruppen for botilbud. De særlige tilfælde kan f.eks. være, hvis den unge ikke kan bo hos forældrene og samtidig heller ikke er i stand til at bo alene i egen lejlighed ej heller med støtte.

USB og § 104-fritidstilbud

Nogle unge har ifb. med deres USB-tilbud fortsat det *fritidstilbud* de har fået efter SEL § 104 (aktivitets og fritidstilbud). Der er lovkrav om at kommunen tilbyder et *dagtilbud* efter § 104, men ikke et fritidstilbud. En ung, der har et USB-tilbud kan af naturlige årsager ikke også modtage et § 104 dagtilbud, da det ligger i samme tidsrum. Og da der ikke er noget lovkrav om fritidstilbud efter § 104 foreslås, at det politisk vedtages, at der i Ballerup Kommune ikke gives § 104-fritidstilbud samtidig med USB-forløb, med mindre fritidstilbuddet findes i Ballerup Kommunes eget regi og samtidig, at deltagelsen i tilbuddet ikke fordyres af transportudgiften. Det bemærkes, at der på Maglemosen tilbydes § 104 fritidstilbud i forlængelse af USB-tilbuddet. Det skyldes, at en stor del af de unge, der får USB-tilbud på Maglemosen ikke kan være alene efter den almindelige undervisning er afsluttet og derfor har et pasningsbehov. Det foreslåede serviceniveau harmonerer fint med, at det kun er fritidstilbud i eget regi, der gives.

Samarbejdet med UU Vestegnen og forslag om fast månedligt møde

Samarbejdet mellem Ballerup Kommune og UU Vestegnen ift. USB-uddannelser er aftalt på en række fællesmøder.

I forbindelse med vedtagelse af det nye serviceniveau skal der følges op på samarbejdet med UU vestegnen. Dels for at informere om den nye målgruppedefinition og dermed det nye serviceniveau og dels for at aftale, hvordan uddannelsesstilbud til gruppen af unge, der ikke er i målgruppen til USB tilrettelægges individuelt.

Følgende ramme for samarbejde med UU Vestegnen foreslås:

- **Møde en gang månedligt mellem UU Vestegnen, Jobcenter og PPR** mhp. identificering af unge der er på vej til en USB-uddannelse eller unge der ikke er i målgruppen for USB og derfor skal have et individuelt tilrettelagt uddannelses tilbud.
Som det er aktuelt får Ballerup Kommune først kendskab til sager, hvor de unge kan være omfattet af målgruppen for USB når UU fremsender indstilling til Visitationsudvalget. Fremadrettet foreslås at der afholdes månedlig møder mellem Jobcenter, UU og PPR **mhp. at drøfte de sager, der er på vej til en afklaring af om de skal have et USB-tilbud. De sager, hvor den unge ikke er i målgruppen til USB tilbydes et individuelt tilrettelagt uddannelsesforløb. Se afsnit herom længere nede.**
- I de sager, hvor man på det månedlige møde i Jobcenteret ikke er i tvivl om, at den unge er i målgruppen til USB, indstiller UU til Visitationsudvalget om, at den unge godkendes til USB
- UU indstiller IKKE til bestemt USB forløb (dvs. der nævnes IKKE navne på uddannelsessteder), men beskriver kun funktionsniveauet og behovet for uddannelse samt kommer med udkast til hvordan en individuel uddannelsesplan kan se ud.
- Det er Visitationsudvalget der beslutter om den unge er omfattet af målgruppen OG hvilket tilbud den unge i givet fald kan få.

Orientering til skolerne i Ballerup Kommune om at der ikke må peges på bestemte USB-forløb.

Det foreslås endvidere, at PPR forestår en orientering til skolerne og skolelederne om, at det er vigtigt, at de ude på skolerne ikke peger på bestemte USB-forløb til unge, som de vurderer ligger i målgruppen. Dels ligger kompetencen til vurdering af målgruppe i Visitationsudvalget og dels er det Visitationsudvalget, der peger på de konkrete tilbud. Dialogen med skolerne, forældrene og de unge om, hvad der er bedst for den enkelte er vigtigt. Det er ikke et spørgsmål om USB ikke skal bruges hvor det er relevant. Det er et spørgsmål om hvad den enkelte unge er bedst tjent med på sigt ift. uddannelse og arbejde.

Unge der ikke er i målgruppen til USB, men som har behov for et individuelt tilrettelagt uddannelses tilbud

I nærværende notat er reglerne for USB skitseret ligesom, at der er foreslået en målgruppedefinition til brug for visitationsudvalgets vurdering af, hvorvidt en ung er omfattet af USB-tilbud. Men som det også er fremgået er der unge, som ikke falder indenfor den foreslåede målgruppedefinition, der har behov for et individuelt tilrettelagt uddannelsesforløb.

Disse unge har særlige behov, der skal imødekommes, hvis de skal blive i stand til at gennemføre en almindelig ungdomsuddannelse. De individuelle forløb tilrettelægges i et samarbejde mellem den unge, forældrene, Jobcenter, UU og PPR. I princippet har alle unge krav på en ungdomsuddannelse i umiddelbar forlængelse af undervisningspligtens ophør. I de tilfælde, hvor vi mener, at den unge kan bringes ind i det almindelige uddannelsessystem er det derfor vigtigt, at der med disse unge foregår en dialog om, hvordan deres behov og ønsker kan imødekommes og, at der sammensættes tilbud, hvis indhold giver mening for unge.

For at få et kvalificerende og meningsfuldt forløb, kan det være nødvendigt, at den unge indgår i et forforløb for at skabe den nødvendige uddannelsesmæssige

afklaring. Det kan ske i et erhvervsmodne forløb i Jobcenteret. ift. disse sager vil der således skulle foregå et tæt samarbejde med den unge, UU, Jobcenter og PPR. Det er på de månedlige møder med UU i Jobcenteret at disse unge identificeres, se afsnittet om samarbejde med UU.

Opsamling: SERVICENIVEAU FOR USB I BALLERUP KOMMUNE:

Hvad:	USB i Ballerup Kommune:	Bemærkning:
Pris	227.000 kr. pr. år	I gennemsnit (+pl)
Sted	Maglemosen	Uden for Ballerup, kun i særlige tilfælde, f.eks. hvis indhold og pris matcher Maglemosen
Målgruppedefinition	Tre funktionsniveauer er beskrevet	Maglemosen tilbyder tre linjer målrettet unge med tre forskellige grader af funktionsniveauer. Se www.maglemosen.dk
Månedligt møde mellem UU, Jobcenter og PPR om unge, der kan være på vej til USB	Unge der falder uden for målgruppen til USB tilbydes individuelt tilrettelagt uddannelsesforløb	De individuelle uddannelsesforløb tilrettelægges i samarbejde med den unge, forældre, UU, Jobcenter og PPR.
Botilbud ifb. m. USB	Nej	Kun i særlige tilfælde, f.eks. hvis den unge ikke kan bo hos forældrene og samtidig ikke er i stand til at bo alene, ej heller med støtte.
§ 104 fritidstilbud sammen med USB	Nej	Kan gives såfremt tilbuddet findes i Ballerup regi, dog ikke hvis deltagelsen i tilbuddet fordyres af lang transport.
Kompetence til beslutning om målgruppe	Visitationsudvalg	Efter indstilling fra UU. Visitationsudvalget beslutter om den unge er omfattet af målgruppen til USB
Kompetence til at pege på bestemt USB-forløb	Visitationsudvalget	Det er visitationsudvalget der peger på hvilket USB tilbud den unge kan få.

UU Vestegnen	Indstiller	Peger ikke på konkrete uddannelsesinstitutioner.
--------------	------------	--